

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/407/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

22/2016. (II. 4.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2015. augusztus 7-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2016. február 4-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel egyrészről az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészről alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg. A panaszosnak az áttétel ellen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2015. augusztus 7-én a postai úton terjesztett elő panaszt, személyi szabadságának indokolatlan korlátozása, magánlaksértés és rendőri bántalmazás miatt.

A beadvány szerint a panaszos által kifogásolt eset 2015. június 25-én, éjfél körül történt. Az előterjesztés időpontjával kapcsolatban a panaszos előadta, hogy azért csak most terjesztette elő a panaszát, mert a történetek megviselték és most tudta meg, hogy a Testülethez kell fordulnia. Az eset alapja az volt, hogy a szomszédok vendégségben voltak nála, és egy másik szomszéd bejelentette, hogy hangos a zene. A kiérkező rendőrök odáig fokozták a fellépésüket, hogy megbilincselve elvitték és bezárták őt. A levelet azzal zárta a panaszos, hogy ez egy rövid vázlat a történetekről, mert nem tudja mi a menete az eljárásnak, de kéri a meghallgatását és az ügye kivizsgálását. A beadvány végén a keltezés 2015. július 6-ai, azonban a panaszos a levelet csak 2015. augusztus 7-én adta postára.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2) Az előadó testületi tag munkatársa a beadvány előterjesztését követően, telefonos egyeztetés során tisztázta az intézkedés pontos dátumát (2015. július 25.), mivel az eredeti dátumok alapján a beadvány elkésztettnek minősült volna. A panaszos előadta, hogy a rendőrségen is folyamatban van az eljárás, erre vonatkozóan tájékoztatva lett, hogy a két eljárás nem folyhat párhuzamosan, választania kell közülük. Az előadó testületi tag emellett postai úton tájékoztató levelet küldött a Testület eljárásáról, és a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről, egyúttal felhívta a panaszost, hogy nyilatkozzon, hogy a Testület, illetve az intézkedést fogantató rendőri szerv eljárása közül (amelyek részletes szabályait egyébként szintén tartalmazta a levél) melyiket választja. A levél kitért arra is, hogy amennyiben a Testület eljárását választja, nyilatkozzon az állásfoglalás áttételére és közzétételére vonatkozóan.

3) A telefonbeszélgetést követően a panaszos 2015. szeptember 5-én, szombaton, elektronikus úton akként nyilatkozott, hogy az intézkedés Testület általi kivizsgálását kéri, és mellékelte az intézkedés részletes leírását.

a) Az elektronikus levélben foglalt tájékoztatás szerint a panaszügy kivizsgálási határidejét 2015. szeptember 16. napjáig meghosszabbította a rendőrség, de mivel a panaszos nem bíz az ügy elfogulatlan kivizsgálásában, kéri az ügyének átvételét.

A panaszos ezt a nyilatkozatát egyébként a testületi tájékoztató postai kézbesítését követően, 2015. szeptember 7-én újból megerősítette, kiegészítve azzal, hogy az állásfoglalás anonimizált közzétételéhez hozzájárul, továbbá a tanúk vallomásait pótolja, amennyiben az szükséges.

A panaszos fenti kijelentéseit a Testület úgy értelmezte, hogy a panaszos nem járul hozzá a panasz intézkedést fogantató rendőrkapitányságra történő áttételéhez, amennyiben a Testület állásfoglalásában a lefolytatott vizsgálatot követően arra a döntésre jut, hogy a) alapjogot csekély mértékben sértő intézkedés történt, b) alapjogot sértő intézkedésre nem került sor (mert az alapjog korlátozása jogszerű volt), illetőleg c) alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

b) A panasz-kiegészítés szerint 2015. július 24 éjfélét követően kijöttek a rendőrök, szomszédi bejelentés alapján, hogy hangos a zene. Már 22 óra előtt voltak kint, és akkor lehalkították a zenét. A második intézkedés alkalmával azonban már nem szólt a zene, és éppen pakoltak össze. Erre bizonyították, hogy a rendőrök nem is voltak benne biztosak, hogy jó helyen járnak.

A panaszos az ügy megértéséhez előadta, hogy kerítése ugyan nincs, csak egy sor zsákok van elhelyezve, ami a kerítés alapja lesz, és a rendőrök azon jócskán belül jöttek. (Erre D. városban azt mondta a panaszt felvevő úr, hogy, ha nincs kerítés, az nem magánterület és nyugodtan bemehet a rendőr, amit a panaszos kétségbe von.)

A panaszos rögtön elindult kifelé, de a rendőr (Sz. Zs.) már be is gyalogolt, amit a panaszos sérelmezett, és mondta neki, hogy menjen ki a területéről, megkérdezte továbbá, hogy miért jött be. Erre a rendőr azt mondta, bejelentés érkezett, de még mindig nem akart kimenni. Erre a panaszos nyomatékosabban kérte, hogy menjen ki, mivel nincs ok arra, hogy ott legyen. A panaszos megkérdezte, milyen alapon van itt, erre a rendőr már zavarban volt és azt felelte, hogy ez rendőri intézkedés. A panaszos visszakérdezett, hogy akkor hol a sapka? A rendőrök hihetetlen gyorsan előkapták és felvették a sapkát. Ekkor már a kerítés vonalában álltak egymással szemben, a rendőr szorosan odaállt a panaszos mellé, mire ő megkérte, hogy menjen kicsit távolabb, de a rendőrautó még mindig bent állt a területen. (A panaszos itt

megjegyezte, hogy amennyiben a rendőr udvariasan viselkedett volna, nem ragaszkodott volna ezekhez a formális dolgokhoz.)

Ezek után a rendőr a kollégája (Sz. K.) biztatására erősítést kért, nem tudja a panaszos, hogy milyen okból, hiszen ők nem hagyták el a területüket, bár az igaz, hogy folyamatosan azt hajtogatta, hogy álljon el a területéről, mivel nincs szükség erre az egészre, mivel már rég nem zenélnek, pakolnak össze.

Pár perc múlva egy kisbusz állt meg, és abból a rendőrök pólóban, gumibotokkal ugráltak ki, mire a panaszos nevetett, kérdezte, hogy ugye viccelnek, hogy gumibotokkal jönnek gyerekekre? Még végig se tudta mondani a mondatot, már ugráltak be a területére.

Az egyik rendőr (A. J.) a panaszoshoz ugrott, az arcába üvöltve kérdezte, „Te vagy, aki a cirkuszt csinálja?”. A panaszos emelt hangon ugyan, de egy ujjal hozzá sem érve, mutatta neki, hogy el kéne hagynia a területet, mert nincs joga bejönni; ezt sokszor elismételte, de a rendőr csak üvöltött, szidalmazta. A panaszos feltételezése szerint miután a rendőr megunt, hogy nem tud mit tenni, ezért a gumibotokkal kilökdöste a kapu elé (ami már közterület), és ott elkezdte megbilincselni. A kapu vonalában a többi rendőr támadását elszenvetve állt a család, közte két 16 éves fiú. [Egyébként az intézkedés alatt két nő, és négy gyerek (két 20 éves lány és két 16 éves fiú) volt a panaszosnál, velük együtt nyolcan voltak jelen az intézkedés során.] A panaszt a bilincselés érdekében leteperte a földre a rendőr, így a panaszos keze folyamatosan hátul viaskodott a rendőr kezével, ezért a rendőr állításával ellentétben nem is tudta volna megharapni. Ekkor a Sz. K. nevű járőr le akarta fogni a lábát, így az ő keze is túl messze volt, hogy meg tudja harapni. (A jelentések szerint állítólag őt is megharapta a panaszos.) A panaszos azt elismeri, hogy közben folyamatosan sikított, mert rendkívül sérelmezte, amit tettek vele. Nem sikerült a bilincselés, de közben megérkezett a rendőrök felettese (F. Zs.), és teljesen nyugodtan megbeszélte vele, hogy nincs semmi gond, a panaszos menjen be velük, megírják a jegyzőkönyvet és utána a panaszos hazamehet. Nevetve szólt oda a panaszos a családnak, hogy menjenek majd érte, be kell mennie jegyzőkönyvet felvenni.

A panaszos háttal a rendőröknek, a járőr kocsira fordulva teljesen nyugodtan állt, várta, hogy kinyitják a kocsira ajtaját, de arra lett figyelmes, hogy a háta mögött A. J. azt mondja V. J. rendőrnek, hogy „Képzeld, nem sikerült megbilincselnem!”. Ebben a pillanatban V. J., megragadta a panaszos jobb karját és „majd én megmutatom, hogyan kell” szöveg kíséretében a panaszos háta mögül elkezdte a panaszos bilincselését. A panaszos erre húzta el a kezét, így a rendőrök azon állítása sem igaz, hogy ő a vállán ököllel megütötte volna. A panaszos azzal indokolta ellenállását, hogy nem volt oka a megbilincselésének.

Végül A. J. segítségével sikerült a megbilincselés, mivel a panaszos nyakára ráfogott. Ezután V. J. a kocsinak lökte, szorosan neki simult hátulról és a fülébe súgta „Mocskos ribanc”. A panaszos leírja, hogy lehetetlen a kijelentés elhangzását bebizonyítani, de akkor is megtörtént, abban a pillanatban a kijelentést megtörténtét a panaszos hangosan átkiabálta a fiának.

A panaszos ezután félt beülni a kocsiba, a másik oldalról közben megjelent Sz. K., és kimentette V. J. kezei közül, hogy majd ő elrendezi a panaszt. Sajnos a hölgy vezetett, így Sz. Zs. ült mellé, aki egész úton azt taglalta milyen kár, hogy ilyen körülmények között találkoztak, mert különben a panaszos az esete.

A rendőrőrsön a panaszost bezárták, inni és enni sem adtak, amire felajánlották, már kikéredzkedett és ivott a WC-ben található csapból. A beadvány szerint nem valós a bekerülése időpontja (1 óra 20 perc), a panaszos szerint előbb bent volt már, így addigra meghaladták az öt órát. Orvoshoz is csak jóval később vittek pedig nagyon fájlalta a hátát, az orvos meg se vizsgálta, rá sem nézett, illetve amikor a panaszos szolt, hogy nem igaz, amit a rendőr diktál, azt mondta neki, hogy kussoljon.

Amikor a papírok aláírására került a sor, a rendőrök többször finoman mondták neki, hogy ha aláírja őket, már mehet is, ezért a panaszos mindent aláírt, mivel nem akart egyetlen perccel sem tovább ott maradni. A beadványt azzal zárta a panaszos, hogy a mai napig hatása alatt van a történeteknek, főleg azért, mert még a rendőrök vádolják meg. A panaszos azt sem érti, hogy büntethetik meg egy folyamatban lévő ügy miatt; ugyanis 100.000 Ft büntetést akarnak rá kiszabni amiatt, hogy megtagadta a személyazonosságának igazolását (ami nem igaz, nem is jutottak el oda, hogy erre sor kerüljön), továbbá amiatt, hogy a jogszerű intézkedésnek ellenállt. A panaszos szerint épp ez képezi most a vizsgálat tárgyát, hogy jogszerű volt-e egyáltalán a rendőrök intézkedése.

3) A panaszos 2015. szeptember 13-án elektronikus levelében a történet igazolására öt tanút is megjelölt, akiket a Testület elektronikus úton megkeresett. A következő két személytől érkezett válasz.

a) A panaszos szomszédja (T. K.) leírta, hogy jelen volt az intézkedéssel érintett családi összejövetelen. A rendőrök 22 óra körül érkeztek ki, azt kérték, hogy vegyék halkabbra a zenét. Ők ennek eleget tettek, a rendőrök pedig elmentek. Éjfél környékén jött egy másik rendőrautó, beléptek az ingatlanra. Csak mellény volt rajtuk, sapka nem. Több rendőrautó is érkezett ezután, agresszíven bántak a panaszossal, két rendőr leszorította a földre, aztán elvitték a panaszost.

b) A panaszos fia (S. L.) 2015. szeptember 28-án az alábbi tanúvallomást tette.

2015.július 25-én átmentek a szomszédok szalonját sütni, zenét hallgatni és beszélgetni. Először 22 óra előtt jöttek a rendőrök, hogy bejelentés érkezett, megbeszélték velük, hogy lehalkítják a zenét és elmentek. Körülbelül éjfél fele már pakoltak, amikor két másik rendőr érkezett, beálltak a kocsival a kocsibejáróba. A panaszos ment is ki, de a tanú látta, hogy a rendőr már az udvarban van. A Testület kérdésére előadta, hogy nem volt rajta sapka, csak mellény. A panaszos ki akarta küldeni, folyamatosan azt mondta neki, hogy menjen ki, vagy mutasson papírt, hogy bejöhet. Miután a rendőr nem akart kimenni, a tanú elindult D. barátjával és édesanyja barátjával, G.-vel.

Ekkor a rendőr kiment, többen kérdezték, hogy mi ez, erre azt felelte, hogy intézkedés. A jelenlévők szinte egyszerre kérdezték, hogy akkor hol a sapka? Ekkor két pillanat alatt előkapták a zsebükből és felvették. Mondták, hogy a kocsival is álljanak ki, a női rendőr (Sz. K.) ki is állt, de a másik rendőr (Sz. Zs.) már hívott valami erősítést, hiába mondta a panaszos, hogy már pakolnak és nincs is zene.

Pár perc múlva megjött egy kisbusz, abból kiugrott két fekete pólós, fekete nadrágos rendőr gumibottal és kérés nélkül rájuk rohantak, beugrottak az udvarba, a tanúval, D.-vel és G.-vel a Sz. Zs. és V. J. nevű rendőrök kiabáltak és lökdösődtek. A panaszos egy kopasz rendőrrel vitatkozott, illetve a rendőr kiabált, a tanú nem tudja, hogy pontosan mit, mert közben őt lefoglalták, csak azt látta, hogy a panaszos mutogat neki, hogy menjen ki. Aztán egyszer csak kitaszigálta őt a rendőr és a csatorna fedőre lenyomva próbálta megbilincselni,

de nem sikerült neki, eddigre megérkezett F. Z., aki egyébként a tanú osztálytársának az apja. Nem hallotta, hogy mit beszéltek, de a panaszos odakiabált nekik, hogy bemegy felvenni a jegyzőkönyvet, menjenek majd érte. A tanú látta, hogy a panaszos odamegy ahhoz a rendőrautóhoz, ami először érkezett, be akart ülni, ekkor már lehalkult mindenki. Sz. Zs. még mindig ott állt előttük. Egy pillanat múlva azt hallotta a tanú, hogy a panaszos kiabál neki, V. J. hátra tekeri a kezét, a kocsinhoz nyomja és elkezd megbilincselni, aminek okát nem értette. A panaszos kiabált, hogy a rendőr leribancozta. Eközben a többiek bent voltak az udvarban, és a szomszéd is előre jött. A rendőr (Sz. Zs.) kiabált velük, hogy ne szóljanak bele, mert őket is megbilincseli, a tanúnak azt mondta, hogy kettétöri a gumibotot a hátán. A tanú kiabált, hogy mit csinálnak, mivel látta, hogy a kopasz rendőr a panaszos nyakát szorítja, miközben V. J. megbilincseli és benyomja a kocsiba. A tanú fel akarta venni a telefonnal a történeteket, de Sz. Zs. a mellkasára rálökött, hogy nem lehet, a tanú ne „álljon bele” a rendőri intézkedésbe. A tanú visszaindult az udvarba, ekkor kérdezte meg az egyik rendőr, hogy őt hogy hívják, hol lakik, és a válaszát felírták.

4) A panaszos 2015. szeptember 28-án a Testület rendelkezésére bocsátotta a D. városi Rendőrkapitányság vezetőjének eljárás befejezéséről szóló határozatát, amely szerint a panaszos vele szemben 2015. július 25-én foganatosított intézkedéssel szemben benyújtott panaszát, figyelemmel a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 93/B. § (1) bekezdésére, elutasították.

A határozat részletes tartalmát és ennek relevanciáját a Testület az állásfoglalás későbbi részeiben (rendőrségi iratok és hatásköri vizsgálat körében) ismerteti.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes megyei Rendőrfőkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az intézkedés napján készült jelentés mellékletét képező nyilatkozatokban a panaszos akként nyilatkozott, hogy a kényszerítő eszköz használatával szemben panasszal él, erre való tekintettel az érintett rendőri szerv megindította a panaszeljárást, az ügyintéző telefonos tájékoztatása szerint 2015. július 25-én.

A rendőri intézkedés elleni panaszt a kapitányságvezető a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2001. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 71. § (1) bekezdése alapján, az Rtv. 93/B. (1) bekezdésére figyelemmel, 2015. szeptember 16-án kelt határozatával elutasította.

A határozat indoklása a panaszos által előadottakkal indul, ami megegyezik a Testülethez eljuttatott beadvány tartalmával, annak rövidebb, kivonatolt változata.

A határozat ezt követően röviden ismereti a rendőrségi álláspontot a szolgálati öltözékkel, bilincseléssel és hangnemmel és a panaszos által kifogásolt sértegetésekkel összefüggésben.

A rendőrségi kivizsgálás szerint az ellentmondó állítások miatt nem volt megállapítható, hogy a rendőrök mikor vették fel a sapkájukat, illetve az sem, hogy valóban használtak-e trágár szavakat. A határozat indoklása szerint a panaszos magatartása miatt (az első sikertelen

bilincselést megelőzően lökdöste a rendőröket, nem vetette alá magát az intézkedésnek, majd az erősítés kiérkezését követően a vállánál megütötte V. J. r. főörzszászlóst, majd A. J. és Sz. K. irányába rugdosott, próbálta őket megharapni) az Rtv. 48. §-a és a Szolgálati Szabályzat 41. § (7) bekezdése alapján a panaszos megbilincselése arányos, jogszerű és szakszerű volt. A kapitányságvezető a fentiek alapján a panaszt elutasította.

Tekintettel arra, hogy a panaszos kifogásainak egy részére nézve az intézkedést foganatosító rendőrkapitányság vezetőjének lefolytatta a panaszeljárást, a Testület – jelen állásfoglalás III. részében elvégzett hatásköri vizsgálatánál kifejtett indokok alapján – a teljes rendőri iratanyag helyett csak a rendőrségi iratok azon részeit ismerteti, amelyekre (a jogerős határozat következtében) lefolytathatja vizsgálatát.

2) Az intézkedés napján kelt, elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszost 2015. július 25-én 1 óra 20 perckor vonták intézkedés alá a lakcímén, és az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, majd előállították. Az intézkedést Sz. K. r. főörzszórmester és Sz. Zs. r. őrmester foganatosította, a jelentést is ők írták alá.

Az előállítás jogalapja az Rtv. 33. § (1) a) pontja [szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy elfogása], az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja [igazolást megtagadó személy előállítása], az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja [vérvétel, mintavétel elvégzéséhez történő előállítás], és az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata [szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása] volt.

Az intézkedés során kényszerítő eszközöket, az Rtv. 47. § alapján testi kényszert, illetőleg az Rtv. 48. § b) pontja alapján támadás megakadályozása, illetve Rtv. 48. § d) pontja alapján ellenszegülés megtörése érdekében bilincset is alkalmaztak. A bilincselés 1 óra 25 perctől 2 óráig tartott. az intézkedés alatt orvosi ellátás iránt intézkedtek, mivel a panaszos hámsérülést szenvedett.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint a rendőrök a TIK utasítására jelentek meg a panaszos lakcímén, mivel ott korábban az Ö. város rendőrségének járőrei csendháborítás miatt már intézkedtek, azonban onnan újból csendháborításról tettek bejelentést. A helyszínre megérkezve intézkedést alá vonták a panaszost, J. G-t, és a panaszos fiát (S. L.-t). A panaszos elismerte, hogy ő az esemény házigazdája, így ő felel a hangos zenéért, ezért felszólították, hogy igazolja magát, ő azonban ezt megtagadta, és degradáló, sértegető megjegyzéseket tett a rendőrökre. A panaszost újból felszólították a zene lekapcsolására és arra, hogy igazolja magát, ekkor a panaszos kivonva magát az intézkedés alól, elindult az ingatlan bejárata felé, és ezen jogszerűtlen magatartás megakadályozására beléptek a rendőrök az ingatlan területére. A panaszos erre úgy reagált, hogy feléjük fordult, gyors léptekkel fenyegető magatartást tanúsítva egyszer mindkettőjüket tenyérrel, közepes erővel meglökte, és a következőket ordította: „Nem takarodsz innen te rohadt szemétláda, hogy mersz te ide bejönni? Van házkutatási parancsod? Na takarodjál kifelé!”. A történetek alapján úgy ítélték meg, hogy a panaszos megismétli a magatartását, ezért őt egy alkalommal, gyenge erővel ellökte Sz. Zs., felszólítva a jogellenes cselekmények abbahagyására, amire a panaszos a következő szavakkal reagált: „Hogy mersz engem ököllel megütni, te kis buzi? Fel foglak jelenteni, le foglak csukatni ezért. Bejössz jogtalanul a házamba, és tiszta erőből megütsz engem? Lecsukatlak, esküszöm!”. Eközben a panaszos és a hozzátartozóik egyre intenzívebben üvöltözve próbálták a rendőröket elzavarni, ezért az intézkedés sikeres és sérülésmentes befejezése érdekében erősítést kértek a TIK ügyeletről.

Az erősítés kiérkezéséig a rendőrök elhagyták az ingatlan területét és kint várakoztak az utcán, a bejárat előtt. Ezalatt a panaszos folyamatosan szóban inzultálta őket. Az erősítés 1

óra 25 perckor érkezett meg, V. J. r. törzssászlós és A. J. r. főtörzssászlós, valamint 1 óra 30 perckor G. G. személyében.

A két kolléga szintén felszólította a panaszost, hogy igazolja magát, amire ő nem volt hajlandó. Ekkor V. J. r. törzssászlós közölte a panaszossal, hogy az igazolás megtagadása, valamint szabálysértés továbbfolytatása miatt előállítja őt a D. városi Rendőrkapitányságra. A panaszos ekkor az előállítás megtagadása érdekében az akkor hozzá közel álló V. J. r. törzssászlóst egy alkalommal, ököllel, a jobb kezével megütötte, az ütés azonban a vállát érte, ezért sérülése nem keletkezett. A történetet követően 1 óra 25 perckor a jelentést író rendőr társával, valamint V. J. és A. J. r. törzssászlósok segítségével a panaszos előállítását testi kényszer, valamint bilincs használatával megkezdte. Ezalatt a rugdalozó panaszos a földre került, végül ott bilincseltek meg. A panaszos első légalkohol mérését 4 óra 5 perctől 4 óra 10 percgig végezték, aminek eredménye 0,39 mg / liter lett. A második mérést 4 óra 20 perctől 4 óra 23 percgig végezték, amelynek eredménye 0,4 mg mg / liter lett. A panaszos orvosi ellátásáról dr. D. F., a központi orvosi ügyelet orvosa gondoskodott és megállapította, hogy a panaszos mindkét csuklóján hámsérülés található, ami a bilincsből való kiszabadulás miatt keletkezhetett.

A jelentés szerint a védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés 1 óra 25 perckor megtörtént. Az előállítás okáról a tájékoztató, valamint az előállítás idejéről szóló igazolás az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján kiadása került.

Az elfogás oka 6 óra 10 perckor megszűnt, ekkor a panaszost szabadon bocsátották. A jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben az általa elkövetett cselekmény miatt szabálysértési feljelentést tesznek.

A jelentés mellékletét képezi nyilatkozatok szerint a panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, vele szemben alkalmazott kényszerítő eszköz alkalmazással kapcsolatban panasszal él, az Rtv. 33.§ (4) bekezdés alapján az előállítás okáról és várható időtartamáról a tájékoztatás szóban megkapta, továbbá az előállítás időtartamáról szóló igazolást átvette, élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése a rendőri intézkedés során keletkezett és orvosi ellátásban részesült. A panaszos a nyilatkozatokat aláírásával ellátta.

3) Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 2015. július 25-én 1 óra 20 perctől 6 óra 10 percgig tartott. Az igazoláson a panaszra, valamint a sérülésre vonatkozó rész nincs kitöltve (kézzel nem húzták alá egyik nyilatkozatot sem).

4) 2015. július 24-én D. városi rendőrkapitányság Ö. város rendőrőrsének állományába tartozó M. B. r. törzsőrmester, valamint O. J. r. törzsőrmester jelentést tettek az alábbi tartalommal.

A szolgálatuk teljesítése során 22 óra 5 perckor a TIK utasítására megjelentek a panaszos lakcímén, mivel onnan csendháborításról érkezett bejelentés. A címen az ott lakó panaszos fogadta őket, akit felszólítottak, hogy a hangerőt vegye lejjebb, mivel a szomszédok nyugalma, illetve pihenésüket zavarja. A panaszos ezt tudomásul vette, és a rendőrök jelenlétében a hangerőt lejjebb tekerte.

Ezt követően 23 óra 10 perckor ismét megjelentek a panaszos lakcímén, mivel újabb hangos zenehallgatásról tettek állampolgári bejelentést. A panaszost felszólították, hogy vegye lejjebb a hangerőt, különben szabálysértési feljelentést tesznek ellene. A panaszos erre azt felelte,

hogy nyugodtan jelentsék fel, nem érdekli őt, majd trágár szavakkal elküldte a rendőröket. Az újabb felszólítást követően a zenét végül le halkította.

A jelentés azzal zárul, hogy a panaszos ellen szabálysértési feljelentést tesznek, mert többszöri felszólítás ellenére sem akarta lejjebb venni a hangerőt.

5) 2015. június 25-én a. A. J. r. főörzszászlós az alábbi tartalommal tett jelentést.

Szolgáltatának teljesítése során 1 óra 20 perckor az ügyelevator utasítására megjelent a panaszos lakcímén mivel ott a kollégák a megkezdett intézkedést nem tudták eredményesen befejezni. A helyszínre társával, V. J. r. főörzszászlóssal szolgálati gépjárművel érkeztek. Kiérve azt tapasztalták, hogy a lakás udvarán több személy tartózkodik, aki felelősségre vonták a járőröket, hogy milyen jogon mentek oda. A rendőr társa megkérdezte, hogy ki az ingatlan tulajdonosa, amire a panaszos azt válaszolta, hogy ő. A jelentést író rendőr társa igazolásra szólította fel a panaszost, amelyre a felszólított úgy reagált, hogy a rendőrök nem jogosultak őt a saját udvarán igazoltatni, ezért nem igazolja magát. Ezt követően több alkalommal is felszólították, hogy igazolja magát, azonban ezt továbbra is megtagadta. Ekkor közölték vele, hogy igazolás megtagadása miatt előállítják a rendőrkapitányságra.

V. J. r. főörzszászlós a panaszos és a többi személy közé állt, amire a panaszos két kézzel ellökte magától a r.főörzszászlóst. Ekkor a jelentést író rendőr megfogta a panaszos kezét, de ő kirántotta fogásából. Ekkor újra ráfogott a jobb kezére és el akarta vezetni a helyszínről, a panaszos azonban több alkalommal ki akart szabadulni a fogásból, próbálta magát kivonni az intézkedés alól. Ezt látva Sz. K. r. törzsőrmester odalépett, megfogta a panaszos bal kezét. Mivel a panaszos agresszíven viselkedett, az intézkedésnek ellenállt, A. J.r. főörzszászlós meg akarta bilincselni, de a panaszos folyamatosan rángatta kezét, valamint több alkalommal a rendőr felé hajolt azzal a szándékkal, hogy őt megharapja. A jelentés a továbbiakban a kényszerítő eszköz használat részleteit közli, aminek részletes ismertetését a Testület eltekint.

Miután a megbilincselte panaszos kezeit kihúzta a bilincsből, a jelen lévő F. Z. r. törzsászlós (szolgálatirányító parancsnok) elkezdett beszélgetni a panaszossal, aminek hatására látszólag megnyugodott. A szolgálat irányító parancsnok meghallgatta az előzményeket, majd közölte panaszossal, hogy az előállításától nem tekintenek el. A panaszos ezt hallva közölte, hogy nem hajlandó velük menni, nem fogják előállítani. A panaszos által tett kijelentés miatt szökés, támadás elkerülése érdekében megfogták őt és meg akarták bilincselni, aminek ő ellenállt, ezért a szolgálati gépkocsinhoz szorították, kezeit hátra a helyzetben megbilincselték. A bilincselés folyamán a panaszos harapó mozdulatot tett a jelentést író rendőrök felé. A bilincselés követően a szolgálati gépkocsiban helyezték el a panaszost, akit előállítottak a rendőrkapitányságra.

6) 2015. július 25-én V. J. r.főörzszászlós az alábbi tartalommal tett jelentést. (A Testület csak a korábbiakhoz képest új, vagy eltérő információkat ismerteti.)

A helyszínre érkezve a r. főörzszászlós azt tapasztalta, hogy az utcafronti kerítéssel nem rendelkező ingatlanon az ingatlan határától kb. 3 méterre tartózkodott a panaszos, valamint J. G.; az erősítést kérő rendőrök pedig az utcán tartózkodtak. Kérdésre Sz. K. r. törzsőrmester elmondta, hogy a panaszos agresszíven viselkedik, kitessékelte őket az ingatlanról, így az intézkedést nem tudják befejezni, valamint a jelentést író rendőrnek tudomása volt arról a tényről, hogy az Ö. városi Rendőrös járőre az éjszaka folyamán már két alkalommal járt a helyszínen csendháborítás miatt.

A szolgálati gépkocsiból kiszállva a rendőr botot mindketten magukhoz vették, majd az övön, a tokjában elhelyezték. Ezt látva panaszos megjegyezte, hogy „Mi van gumibottal jöttök?”, majd hátra szolt az ingatlan udvarán hátul tartózkodó személyeknek hogy jöjjenek ki. Ekkor

jött elő az ingatlanra S. L. (a panaszos fia), T. D. , valamint két fiatal hölgy. V. J. r. főörzsászlós felszólította a panaszt, hogy igazolja magát, de erre ő közölte, hogy nem igazolja magát, mert ő otthon van, és felszólította a rendőröket, hogy takarodjanak ki az ingatlanról, valamint házkutatási parancsot követelt.

A r. főörzsászlós közölte a panaszossal, hogy nem büntetőeljárás, hanem szabálysértés továbbfolytatása miatt érkeztek, így nem kell házkutatási parancs. Az igazolási felszólításoknak a panaszos ezt követően több alkalommal sem tett eleget, ezért közölték vele, hogy előállítják szabálysértés továbbfolytatása és igazolás megtagadása miatt. A rendőr jelentésében megjegyezte, hogy a jelen lévő személyek közül Janicsák Gábort is felszólította az igazolásra, aki ezt nem tagadta meg, csak annyit mondott, hogy tudja igazolni magát; a panaszosról annyit mondott, hogy ott lakik, és mi jögon igazoltatják a saját udvarában.

A jelentés ezt követően a kényszerítő eszközhasználatát részletezi. Miután a bilincselése sikeresen megtörtént, a szolgálati gépkocsihoz vezették. Pár másodperc múlva a r. főörzsászlós látta, hogy a panaszos kezén nincs bilincs, ekkor már a helyszínen volt a szolgálatirányító parancsnok is. (A r. főörzsászlós később értesült a kollégáktól arról, hogy a panaszos a kezeit kihúzta a bilincsből.)

A szolgálat irányító parancsnok közölte a panaszossal, hogy hivatalos személy elleni erőszak, és szabálysértés továbbfolytatása miatt előállítják a rendőrkapitányságra. Ezt a panaszos nem akarta elfogadni, de azután közölte, hogy rendben, de bemegy a lakóházba átöltözni és el is indult befelé az ingatlanra. A r. főörzsászlós a két karját széttárva a panaszos elé állt, és közölte vele, hogy nem öltözhét át, mert intézkedés alá van vonva. Ennek ellenére a panaszos rést talált, megpróbált elmenni a rendőr mellett az ingatlan belsejébe, ezért újra kényszerítő eszköz használat foganatosításába kezdtek, amelyet a Testület nem részletez.

Az intézkedés során a panaszos folyamatosan trágár szavakkal illette a rendőröket. Az intézkedés nagyrészt a hölgy fia állítólag telefonjával rögzítette.

7) G. G. r. főörzsőrmester 2015. július 25-én kelt jelentése szintén a kényszerítő eszköz használatát részletezi, ezért a jelentés ismertetésétől a Testület eltekint. Annyi új információt rögzít a jelentés, hogy a panaszos bilincselést követően az ingatlan előtt tartózkodó személyeket igazoltatták, ennek megtörténtét igazolja az, hogy ezen személyek adatai szerepelnek a jelentésben.

8) Az ügyeleten készült orvosi látólet és vélemény szerint a panaszt július 25-én 4 óra 42 perckor vizsgálták meg. A panaszos a rendőrség kíséretében érkezett, előzményi adatként a dokumentum azt rögzíti, hogy a panaszt a rendőr letéperte és megbilincselte. A rendőr szerint a ház előtti ellenszegülés miatt bilincseltek meg.

Az orvosi vélemény rögzíti a sérüléssel összefüggő panaszokat, nevezetesen mindkét csuklóján duzzadt területet. A panaszos a nyakának hátsó részét t fájlalta még. A panaszos állapotát idegesnek, ugyanakkor fizikálisan kielégítőnek jellemezte az orvos. Alkoholos állapotot nem észlelt, a nyakán semmiféle bőrelváltozást nem talált.

Az irat szerint a panaszos ellátást nem igényelt, a diagnózis hámhorzsolás a csuklón, melyek az elmondottakból adódhatnak; a sérülés gyógytartama nulla nap.

9) A rendőri szerv megküldte a légalkohol mérés eredményeit, melynek ismertetésétől a Testület eltekint, mivel annak nincs relevanciája a panaszügyben.

10) A kapitányságvezető 2015. október 7-én kelt, Testület kérdéseit megválaszoló és az intézkedést összefoglaló tájékoztatása rögzíti, hogy az intézkedő rendőrök nem sugallták a panaszosnak azt, hogy szabadulásának feltétele a papírok aláírása. (A teljes tájékoztatást a Testület szintén nem ismerteti, mivel a feltett kérdésekre a rendőrök jelentései választ adnak, és az átirat ez a megállapításokat összegzi.)

III.

1) A Testületnek elsőként azt kellett megvizsgálnia, hogy hatásköre mennyiben terjed ki az előadott sérelmek orvoslására. Ennek során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel a Testület.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. A jogszabály 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
- b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el.”

E szakasz alapján a rendőri intézkedések során megvalósuló jogsérelmek kivizsgálására és szükség esetén orvoslására az intézkedést foganatosító rendőri szervnek és a Testületnek (illetve a Testület eljárását követően az országos főkapitánynak, illetve a főigazgatóknak) a panaszos döntését megelőzően párhuzamos hatásköre van. A panaszos döntése ezt a párhuzamosságot megszünteti; amennyiben az eljárást foganatosító rendőri szervhez nyújtja be panaszát, döntésével megszünteti a Testület eljárási hatáskörét.

Tekintettel azonban arra, hogy a rendőri intézkedések során bekövetkező súlyos alapjogsértések mind az egyén, mind a társadalom szempontjából rendkívül káros következményekkel járhatnak, a jogalkotó lehetővé tette ennek a szabálynak az áttörését, és a Testület hatáskörének „visszaállítását”, amennyiben a Testület úgy ítéli meg, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállnak, és az eljárás átvételét maga a panaszos is kéri.

Ez a lehetőség azonban csak a még folyamatban lévő rendőrségi panaszeljárások vonatkozásában áll fent.

Jelen ügyben a panaszos a Testülethez 2015. augusztus 7-én, postai úton terjesztette elő panaszát, amelyet pontosítani volt szükséges, és az erről szóló telefonos egyeztetés során vált világossá, hogy a panaszos sérelmeit az intézkedést foganatosító rendőrkapitányság is vizsgálja. Erre vonatkozóan a panaszos tájékoztatva lett, hogy a két eljárás nem folyhat párhuzamosan, választania kell közülük.

A panaszos elektronikus úton 2015. szeptember 5-én (szombaton) panasz-kiegészítését (a történetek leírását) csatolva akként nyilatkozott, hogy az ügy Testület általi kivizsgálását választja. Ennek érdekében az előadó testületi tag 2015. szeptember 8-án az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől. A rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumokból megállapítható volt, hogy a Rendőrkapitányság vezetője 2015. szeptember 16-án kelt határozatával a panaszos – majdnem azonos tartalmú – beadványát elutasította.

(A panaszos tájékoztatása érdekében a Testület megjegyzi, hogy az iratok felterjesztése papír alapon történik, a rendőrségi hierarchiát betartva, ami idő igényes, ezért fordulhatott elő, hogy a Testületnél megtett nyilatkozata ellenére közben ügyében a rendőrkapitányságon határozatot hoztak.)

A Rendőrkapitányság panaszügyi ügyintézője, arról tájékoztatta a Testületet, hogy a visszaérkező (nem teljesen olvasható) tértivevény szerint a rendőrség panaszt elutasító határozatát a panaszos 2015. szeptember 25-én (vagy 28-án) kézhez vette, és az azóta eltelt időszakban fellebbezést nem nyújtottak be az ellen, így a határozat a kézbesítést követő 15. nap elteltével jogerőre emelkedett.

Tekintettel arra, hogy a panaszos rendőrségnél előterjesztett azonos tartalmú beadványa alapján jogerős döntés született, a Testület hatáskörének hiányát állapította meg a kényszerítő eszköz használat (bilincselés), a szolgálati fellépés és hangnem tekintetében.

Ugyanakkor a panaszos által előterjesztett panasz-kiegészítésből egyértelműen kiderül, hogy a panaszos kifogásolta a rendőrség alap intézkedését is (intézkedés magánlakásban) és előállítását. A panaszos kifogásolta továbbá az orvosi vizsgálatának körülményeit is, amellyel kapcsolatban a Testület megjegyzi, hogy vizsgálatának tárgyát csak az Rtv. fent megjelölt fejezetekben található rendőri intézkedések képezhetik, így **azon panaszosi kifogásra, mely szerint az orvos nem vizsgálta meg „rendesen”, illetve azt mondta neki, hogy „Kussoljál!”, szintén hatáskörének hiányát állapítja meg.**

Tekintettel arra, hogy az intézkedést fogyanatosító rendőrkapitányság vezetőjének vizsgálata az alapintézkedésre és az előállításra nem terjedt ki, valamint figyelemmel arra a körülményre, hogy a panaszos első beadványát határidőben, azaz az intézkedést követő 20 napon belül a Testületnél előterjesztette (amit felhívásra határidőben kiegészített), a Testület ezen elemekre nézve lefolytatta vizsgálatát.

Vizsgálata során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület elsőként a rendőrök intézkedési kötelezettségét és a panaszos intézkedés alá vonását vizsgálta meg.

A rendőrségi iratok szerint a beadványban kifogásolt rendőri intézkedés előtt állampolgári bejelentés alapján már két alkalommal is jártak az Ö. városi Rendőrőrs járőrei a panaszos lakcímén. (A beadvány ezzel szemben csak egy korábbi intézkedésről számolt be.)

Első ízben 22 óra 5 perckor voltak kint, a címen az ott lakó panaszos fogadta őket, akit felszólítottak, hogy a hangerőt vegye lejjebb, mivel a szomszédok nyugalma, illetve pihenésüket zavarja. A panaszos ezt tudomásul vette, és a rendőrök jelenlétében a hangerőt lejjebb tekerte.

Ezt követően másodszor 23 óra 10 perckor ismét megjelentek a panaszos lakcímén, mivel újabb hangos zenehallgatásról tettek állampolgári bejelentést. A panaszost megint felszólították, hogy vegye lejjebb a hangerőt, különben szabálysértési feljelentést tesznek ellene. A panaszos erre azt felelte, hogy nyugodtan jelentsék fel, nem érdekli őt, majd trágár szavakkal elküldte a rendőröket. Az újabb felszólítást követően a zenét végül lehalkította. A jelentés szerint a panaszossal szemben cselekménye miatt szabálysértési feljelentést tettek.

A Testület utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-a szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 195. § (1) bekezdése szerint a csendháritás szabálysértését követi el az, aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja. [(2) Az szabálysértés miatt a közterület-felügyelő, természeti és védett természeti területen a természetvédelmi őr és helyi jelentőségű védett természeti területen az önkormányzati természetvédelmi őr is szabhat ki helyszíni bírságot.]

Utalni szükséges továbbá a Szabs. tv. 20. §-ára, mely szerint figyelmeztetés alkalmazásának akkor van helye, ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és ettől az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható. A figyelmeztetéssel a szabálysértési hatóság, illetve a bíróság a rosszallását fejezi ki és felhívja az eljárás alá vont személyt arra, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől.

A Testület szerint a bejelentésekben közöltek (csendháborítás) alapján nyilvánvaló volt, hogy a megjelölt helyszínen szabálysértés gyanúja merült fel, amely bejelentés megalapozottságát a

rendőröknek ellenőriznie kellett, hogy eldönthessék, szükséges-e az ott tapasztaltak alapján további intézkedéseket (igazoltatás, figyelmeztetés) foganatosítani.

A Testület megállapítása szerint az állampolgári bejelentés alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, ezért a rendőrök intézkedése miatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök bementek az ingatlanának területére, és ott a foganatosítottak intézkedést. A beadvány szerint a rendőrök kiérkezésekor már pakoltak össze, és nem is szólt a zene, ezért a rendőröknek egyáltalán nem volt okuk intézkednie.

Az elfogás végrehajtásáról készült jelentés szerint a korábbi két intézkedést követően újból csendháborításról tettek bejelentést, ezért az ügyelet utasítására kimentek a panaszos címére. A helyszínre megérkezve intézkedést alá vonták a panaszost, J. G-t, és a panaszos fiát. A panaszos elismerte, hogy ő az esemény házigazdája, így ő felel a hangos zenéért, ezért felszólították, hogy igazolja magát, ő azonban ezt megtagadta, és degradáló, sértegető megjegyzéseket tett a rendőrökre. A panaszost újból felszólították a zene lekapcsolására és arra, hogy igazolja magát, ekkor a panaszos kivonva magát az intézkedés alól, elindult az ingatlan bejárata felé, és ezen jogszerűtlen magatartás megakadályozására beléptek a rendőrök az ingatlan területére. A panaszos erre feléjük fordult, gyors léptekkel fenyegető magatartást tanúsítva egyszer mindkettőjüket tenyérrel, közepes erővel meglökte és a következőket ordította: „Nem takarodsz innen te rohadt szemétláda, hogy mersz te ide bejönni? Van házkutatási parancsod? Na takarodjál kifelé!”. A történetek alapján úgy ítélték meg, hogy a panaszos megismétli a magatartását, ezért őt egy alkalommal, gyenge erővel ellökte Sz. Zs., felszólítva a jogellenes cselekmények abbahagyására, amire a panaszos a következő szavakkal reagált: „Hogy mersz engem ököllel megütni, te kis buzi? Fel foglak jelenten, le foglak csukadni ezért. Bejössz jogtalanul a házamba, és tiszta erőből megütsz engem? Lecsukatlak, esküszöm!”. Eközben a panaszos és a hozzátartozóik egyre intenzívebben üvöltözve próbálták a rendőröket elzavarni, ezért az intézkedés sikeres és sérülésmentes befejezése érdekében a rendőrök erősítést kértek a TIK ügyeletről. Az erősítés kiérkezéséig a rendőrök elhagyták az ingatlan területét és kint várakoztak az utcán, a bejárat előtt. Ezalatt a panaszos folyamatosan szóban inzultálta őket. Az erősítés 1 óra 25 perckor érkezett meg.

Az Rtv. 39.§ -a rendelkezik a magánlakásban történő intézkedés szabályairól, mely szerint:

„39. § (1) A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve

- a) segélyhívás esetén vagy öngyilkosság megakadályozása céljából;
- b) bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából;
- c) közveszély, továbbá az életet vagy testi épséget fenyegető közvetlen veszély elhárítása, illetőleg az ilyen veszélyben lévők kimentése érdekében;
- d) rendkívüli vagy tisztázatlan okból bekövetkezett halálessettel kapcsolatos intézkedés megtételére;
- e) végrehajtási eljárás lefolytatása, illetve az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről szóló törvényben meghatározott szakértői vizsgálat biztonságos és eredményes végrehajtásának biztosítása

céljából, ha az abban való közreműködés – jogszabály alapján – a rendőrség számára kötelező;

f) az elővezetés végrehajtása érdekében;

g) a büntetőeljárásról szóló törvényben meghatározott, a terhelt mozgását nyomon követő technikai eszköz telepítése, ellenőrzése, karbantartása, valamint eltávolítása céljából.

h) a szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása céljából;

i) személy- és létesítménybiztosítási intézkedés [46. § (1) bekezdés c) pont] végrehajtására;

j) ha az előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges;

k) a Bv. tv.-ben meghatározott, az elítélt mozgását nyomon követő elektronikus távfelügyeleti eszköz telepítése, ellenőrzése, karbantartása, valamint eltávolítása céljából.

Az esettel kapcsolatban szükséges még az Rtv. 19. § (1) bekezdésére is utalni, mely szerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek — ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik — mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

Amint az látható a felek előadásai a legteljesebb mértékig ellentmondanak egymásnak, ugyanis a panaszos állítása szerint a második (rendőrség szerint harmadik) kitérőkor már nem szólt a zene. Ellentmondás van továbbá az intézkedések időpontjában is: a panasz szerint a rendőrök éjfél tájt érkeztek, míg a rendőrségi iratok következetesen 1 óra 20 percet jelölnek meg.

A Testület az Ö. városi Rendőrség 2015. június 24-én kelt dokumentációjára támaszkodva elfogadta a rendőrség álláspontját arra vonatkozóan, hogy korábban már két alkalommal jártak a helyszínen, így **a Testület meglátása szerint a rendőrök az Rtv. 39. § (1) bekezdés h) pontja alapján jogszabályi felhatalmazással rendelkeztek, hogy a harmadik alkalommal belépjenek a panaszos ingatlanának területére.**

A Testület megjegyzi, hogy elképzelhető, hogy időközben (a legutolsó bejelentést követően) a panaszos és barátai a zenét lehalkították, azonban a rendőröknek az időben nyilvánvalóan korábbi bejelentés alapján – a 2) pontban foglaltakhoz hasonlóan – ellenőrizniük kellett a bejelentés megalapozottságát és ennek érdekében be is léphettek. A Testület megjegyzi azt is, hogy amennyiben a panaszos nem rendelkezik kerítéssel, feltételezhetően csengővel sem, ezért a késői órára való tekintettel nem mutatkozott volna ésszerűnek a jöttükre vonatkozó, kiabálással történő jelzés.

4) A Testület a panaszos előállításával kapcsolatban a következő megállapításokat teszi.

A rendőrségi iratok szerint az előállítás jogalapja az Rtv. 33. § (1) a) pontja [szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy elfogása], az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja [igazolást megtagadó személy előállítása], az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja [vérvétel, mintavétel elvégzéséhez történő előállítás], és az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata [szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása] volt.

A rendőség által megjelölt előállítási okokkal kapcsolatban a Testület megjegyzi, hogy álláspontja szerint a következő előállítási okokra való hivatkozás nem állja meg a helyét.

Az igazolás megtagadása miatti előállítási ok esetében az előállítás jogalapjának megléte a felek előadásaiban tapasztalható ellentmondás miatt (ugyanis a panaszbeadvány szerint szóba sem került az ő igazoltatása, ilyenre nem szólították fel) nem dönthető el egyértelműen, ráadásul a Testület meglátása szerint a panaszos személyazonossága más, egyszerűbb módon is igazolható lett volna (jelenlévő személyek által).

Az ittasság ellenőrzése céljából történő előállítási okra való hivatkozás a konkrét esetben helytelen, mivel a panaszossal szemben felmerülő bűncselekmény, illetve szabálysértés tényállási elemei között nem szerepel az ittasság. Az alkoholos befolyásoltság és ittasság ellenőrzése csak a kihallgathatóság, illetve a büntetés kiszabás körében merülhetett fel, azonban a Testület álláspontja szerint önmagában ez előállítást nem indokolt.

A bűncselekmény elkövetésén tetten ért személy (a jelentés szerint a panaszos a rendőröket meglökte, harapta, illetve harapni próbálta) elfogásával kapcsolatban a Testület megjegyzi, hogy egyrészt ez a hivatkozás másodlagos, hiszen a rendőrségi iratok szerint eredetileg nem ez volt és intézkedés (és a megkezdett előállítás) oka, másrészt több alkalommal is kifejtette a Testület, hogy nem szerencsés az a helyzet, amikor a bűncselekménnyel érintett rendőr állítja elő a szóban forgó személyt.

A Testület meglátása szerint a szabálysértések tovább folytatása miatti előállítási okra történő hivatkozásnál a jogszerű intézkedés szembeni engedetlenség tényállása szükségszerűen beleolvad a rendőség által hivatkozott, súlyosabbnak minősülő hivatalos személy elleni erőszak tényállásába, így az önmagában nem lehet külön előállítási ok.

Fentiek alapján egyedül a csendháborítás szabálysértésének továbbfolytatása miatti előállítási ok jöhet szóba az előállítás jogalapjaként, amellyel kapcsolatban pedig szintén ellentmondás áll fenn a felek nyilatkozatai közt, nevezetesen, hogy a legutolsó intézkedésnél szólt-e egyáltalán a zene. (Amennyiben igen, kijelenthető, hogy a szabálysértés abbahagyása nem volt más, kisebb jogkorlátozó megoldással elérhető – figyelemmel a két korábbi intézkedés „eredménytelenségére” –, ezért a foganatosított előállítás arányos és jogszerű volt.)

A Testület a felek állítási közti ellentmondás feloldására alkalmas bizonyíték hiányában nem tudott megalapozottan állást foglalni, hogy a rendőrök kiérkezésékor szólt-e a zene, ezért álláspontja szerint az előállítás foganatosítása miatt a panaszos személyi szabadsághoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

Tekintettel arra, hogy már az előállítás jogalapja tekintetében sem tudott a Testület állást foglalni, az előállítás arányosságának vizsgálatát sem végezte el, hiszen a felek állításai a lehető legteljesebb mértékben ellentmondanak egymásnak.

IV.

Figyelemmel arra, hogy a panaszos azonos tartalmú panaszát a rendőség jogerősen elbírálta, a panasz ezen részére vonatkozóan a Testület az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján hatáskörének hiányát állapította meg, és e tekintetben a panaszt elutasította.

Az alapintézkedéssel kapcsolatban a Testület a lefolytatott vizsgálata alapján kimondta, hogy a csendháborításra vonatkozó állampolgári bejelentés alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, ezért a rendőrök intézkedése miatt nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga. A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrség két korábbi intézkedése miatt a harmadik alkalommal kikerkező rendőrök az Rtv. 39. § (1) bekezdés h) pontja alapján jogszabályi felhatalmazással rendelkeztek, hogy belépjenek a panaszos ingatlanának területére és a bejelentésben foglaltakat ellenőrizték. A panaszos előállításával kapcsolatban a Testület megjegyzi, hogy álláspontja szerint a rendőrség által megjelölt előállítási okok közül csupán az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata szerinti – csendháborítás továbbfolytatása– szerinti előállítási ok merülhetett fel, azonban a felek állításai közötti ellentmondás miatt a Testület nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban, hogy a zene az intézkedéskor is szólt-e, ezért a panaszos személyi szabadsághoz fűződő jogának sérelme nem volt megállapítható az előállítással összefüggésben.

Budapest, 2016. február 4.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag